

A FEGYVERHORDOZÓ

Ahogy gyerekkoromban a világra csodálkoztam, a szép lányokon, szerelmen kívül igazán a puska érdekelt. Három-négy éves koromban, amikor a marcali kórházban sérvvel operáltak, látogatni érkező szüleimet örömkönnyeimen át kérdeztem: „*Hoztatok nekem puskát?*” Ők puska helyett előhúztak egy szép kardot, mert akkor éppen csak azt lehetett kapni a boltban. De nem akármilyet ám. Fémpengéje volt, mint az igazinak, és fanyele.

Hazaérve azonnal meg is rohamoztam nagynéném húszéves, másfél méteres kaktuszát. Döféseim csak úgy sercegtek a vizes, puha kaktusztörzsben. Meg nem dicsértek érte, de – lábadozó kisgyerekként – ki sem kaptam.

Hét-nyolc éves koromban kaptam meg Lajos bátyámtól az első dugós puskát. Lapátcsövű dupla puska volt, és le lehetett törni a csövet, mint az igazinak. Így húzta fel a rugót. A végében a két parafa dugót méteres madzag tartotta, hogy ne röpüljön messzire. De én messzire szerettem volna lőni! Titokban levágtam a madzagokat a stupliról. A konyha ablaktól hátráltam három métert, és megcéloztam a jobb alsó szemet. Csak úgy csörömpölt az üveg, ahogy a földre hullott. Ezért már kaptam

egy nagy nyaklevest, mert az üveg drága dolog volt az ötvenes évek közepén. Azt is kezdtem megtanulni, hogy nem mindegy, milyen irányba tartod a töltött puska csövét.

Nyolc-kilenc éves lehettem, amikor egy október végi délutánon a nagyrét melletti répaföldön őriztem a marhákat, és megjelent Feri bácsi bozontos német vizslájával, Mónával. *„Nem akarsz elgyünni velünk hajtani, kisfiam?”* – kérdezi tőlem. *„Itt a nagyrét túlsó szélén, az égeres csalitban sok fácán van, lüvünk néhányat.”* A szemem felcsillant. *„Elmegyek, Feri bácsi, de mi lesz, ha a tehenek belemennek édesanyám konyhakertjébe és lelegetik?”* *„Nem mönnek azok, ne félj, és nemsokára úgyis visszagyüvünk.”*

Elindultam első igazi vadászatomra. Móna futkosott előtünk a sarjúra lekaszált legelőn, de nem talált semmi nyomot. A tizenöt méter széles, fiatal sásos égercsík szélén felálltunk, és elindultunk a derékig érő csalitban. Hirtelen előttem felrepült egy fácánkakas. A puska dörrent, és a kakas szárnyazva esett a kaszálóra. Azonnal futni kezdett. Én jóval közelebb voltam hozzá, mint Móna. Izgalommal tele futottam utána, és teljes testemmel rávetettem magam. Győztesen tartottam kezemben a kakast. Néztem gyönyörű tollzatát és csodáltam a színeket. A mélybordótól az égőpiroson át ragyogott a feje, majd a nyakán a csillogó zöldek legszebb árnyalataiban pompázott egész a feketébe hajló sötétzöldig. Elkápráztatott! Az Isten jókedvében teremtette ezt a szép madarat. Simogatni kezdtem tollzatát, és tenyeremben éreztem selymes tapintását. Közben odaért Feri bácsi, és a kezébe adtam. Az oldalán lévő aggatékra fűzte. Kihúztam legszebb farktollát és a sapkámba tűztem. Sokáig őrizgettem első kakasom trófeáját.

Haladtunk tovább a csalitba, és még két kakast lőttünk. Nagyon boldog voltam. Boldogságom elszállt, amikor visszaértünk a tehenekhez, azokat anyám káposztáskertjében találtuk. Jól megdézsmálták a téli káposztát. Nagy leszidást kaptam édesanyámtól. Engedelmes kisfiú voltam, de úgy éreztem, ez a nagy élmény most megérte a rendbontó engedetlenséget.

Tizenhárom éves koromban kaptam meg első légpuskámat. Egy hétig vele aludtam, mint egy szerelmes hitvessel. Olajoztam, simogattam, babusgattam. Gyorsan megtanultam vele löni, és jaj volt a verebeknek, seregélyeknek. Aztán már nagyobb vadra is vadásztam. Cserkelve, kúszva loptam be az őszi ködben vén diófánkon gubbasztó varjakat, de azok tollán csak pattogott az egy szem sörét.

Nyár végén Ripp kutyámmal legeltettük a disznókat a galabárdi szőlőhegy mellett. Egész délelőtt esett az eső, és a vizes fűben követtük a turkáló disznókat. Ripp egyszer csak szagot kapott, és elindult a nyomon. Légpuskámat szorongatva izgatottan követtem. Az első szederindabokornál nagy kakatolással egy fácáncsalád repült fel. Felszálltak egy magasabb, bokros fára. Vizes tollazatukkal nem volt kedvük messzebb repülni. És Rippet sem vették komolyan. Kis termetű, „földszintes” tacsó-foxi keverék volt, nem félték tőle. Ripp a fa alatt dühös csaholással ugatta őket. A fácánok figyelték. Fától fáig lopakodva a közelükbe értem. Megcéloztam az egyik pirosló bögyét, és elhúztam a ravaszt. A kakas nagy huppanással esett a nedves avarra. Ripp azonnal ott termett. Csak nagy morgások közepette, kelleetlenül engedte át a zsákmányt. Boldogan vittem haza. Büszke voltam, mint a hajdani ősember, aki azért zsákmányolt, hogy ehessen a család.

Közben Feri bácsival is rendszeresen jártam hajtani nyúlra, fácánra, őzsutára. Móna olyan nagy csontú, erős német vizsla volt, hogy még az őzsutát is apportírozta.

12-es sörétesét mindig áhítattal csodáltam. Ez idő tájt egy novemberi bokrárszó nap végén kezembe nyomta a puskát, és azt mondta: „*Gyerök, maszá nagy lötté, üjj ki este a fajszi szélre a rozsrá. Napnyugtakor gyűnnek ki a nyulak az erdőbüül legelni, lüjj egyet, mer köll! De nehogy elhibázd! Várd mög, amíg bemögy a rozsrá jó messzire, akkor cucorogj rá. Amikor figyelve a hátsó lábára áll, akkor lüdd mellbe. Ott, ahun a legféhérb.*” Ezzel kezembe nyomta az évek óta csodált puskát, három patronnal. A boldogságtól röpdöstem a levegőben. Hogy én egyedül, az erdő szélén lesbe ülhetek egy igazi puskával? Leültem egy nagy fa tövébe, hogy jó rálássak a rozsrá. A lenyugvó nap fényében elkezdtem alaposabban szemügyre venni a puskát. Vállba kaptam, utánozva Feri bácsit. A csősín ívesen mélyedt a csövek közé, végén a sárga célgömbbel. Csövei kívülről néhol rozsdásak és szó szerint ütött-kopottak. Nem csoda, hiszen Feri bácsi a parasztkocsi derekában hordta mindig a szalma alatt, nem tudva, hogy a mezőn mikor bukkan föl egy löhető vad. Alaposan szemügyre vettem a puskát. Mindkét csövön írás. Akadozva betűzőm: „*Fabrique Nationale D’Armes De Guerre Herstal Belgique*”. Mondom, ezt jól megcifrálták. A légpuskámra csak az van írva: „*Lámpagyár Budapest*”. Ha tudtam volna, hogy a világ egyik legjobb márkájú sörétes puskáját tartom a kezemben életem első önálló vadászatán!

Hallom, hogy a hátam mögött zörög az avar. A nyúl tőlem 20 méterre baktat befelé a rozsrá. A messzi házaknál kutyák ugatnak. A nyúl váratlanul hátsó lábaira állt és az ugatás

felé figyelt. Előírás szerint meglőttem. Ahogy letöröm a puskát mennyei illatok árasztanak el. A félig elégett lőpor olajjal keveredő kesernyés illata. Nem tudtam, hogy ez okoz nagyobb boldogságot, vagy amikor két hátsó lábánál megfogva felvettem a nyulat.

Boldogan cipeltem a közel egy kilométerre fekvő házhoz. Jó nehéz volt és a végén már hátsó lábainál fogva húztam magam után. Feri bácsi megtanított nyulat nyúzni. A zsákmányból persze én is kaptam.

Öreganyám meg is jegyezte: „*Fiam, te öregapádra ütöl! Amíg ét és járni tudott mindig vót friss vadhús a házná.*”